

Lo Somaten

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Divendres 16 de Maig de 1902.

ANY XVII

NUM. 4.283

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. " 4
Extranger y Ultramar. " 8
Anuncios, a preus convencionales

TRIPLE AIGUA DE AZAHAR SERRA

Es de un agradable sabor y delicat perfum.

(Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

XAMPANY Y CATALUNYA

MIRÓ Y TARRAGÓ-REUS

Concours Egyptien de Produits Espagnols á Alexandrie. 1901 - 1902. Grand diploma d'honneur avec Medaille, pour Champagne extra carte d'or

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l'Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrá appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
Dr. Letamendi
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any de una escrófula crònica. Cansat d'asar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preonitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfita Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Loriníz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegitim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

GRAN DIPOSIT DE CARBURO DE CALS

Sens competencia possible per sa calitat extra superior, sense pols, producció máxima de gas y preu reduhit.

UNICH DEPOSITARI: **Eugení Torroja y Argilaga**

Plassa de Sant Francesch, número 1 y Plassa de Prim, número 3.—REUS

INCREDIBLE VERITAT!!

Unida y vendida a costo para gastar de lo diner en regalos, quin valor supera sempre al que costa. Objectes d'or de ley garantissat (18 quilats) ab bonichs, y expelndents brillants, químicament perfectes, de més valor, per son constant esplendor y limpiesa, que ls verdaders. Descomposició de llum, duresa, l'aplicació perfecta, imitació maravillosa.

5.000 PESSETAS

Se regalan al qui distingeixi aquets brillants Alaska dels llegitims. Gran Premi en la Exposició de Paris.
Anells para cabeller, or brillant. 50 pessetas.
Idem para idem (brillant molt gros) 100 " "
Agulla, idem, idem. 25 " "
Agulla, idem, idem (brillant molt gros). 50 " "
Anells para senyora ó senyoreta, idem, id. 25 " "
Arrecades (parell) para senyoreta, idem, id. 25 " "
Idem para senyora, idem, idem. 50 " "
Idem para idem (brillant gros). 100 " "
Idem para noyas (verdader regalo). 25 " "

S' envian franch de tot gasto, per correu, en caixetas certificadas y declaradas mercancías, para tot Espanya y illas.

No se servir cap pedido que no vauj acompañat de son import en bitllets del Banch d' Espanya, en carta certificada ó valor declarat.

No s' han descomptes: no s' envian catalechs, dibnixos ni mostres.
A tot comprador que no s' conformi ab la mercancia se li retornará immediatament son import.

Dirigirse al representant general y únich de la Societat Oro y Brillantes, Am: Alaska, G. A. Buyas, Corso Romana, 104 y 106, Milan (Italia).

JOCHS FLORALS DE SALLENT

Convocats per "L' Agrupació Catalanista" de dita vila.

"L' Agrupació Catalanista de Sallent", desitjant contribuir al desvetllament de nostra estimada terra y al mateix temps honorar las lletres catalanas, convida á tots los poetas y prosadors de Catalunya á prendre part en los primers "Jochs Florals" d' aquesta Vila, que tindrán lloch en lo mes de Setembre del present any, y en los quals s' adjudicaran los premis ressenyats en lo següent:

CARTELL

I. Flor natural, ofrena de l' "Agrupació" á la millor composició en vers, quin tema s' deixa al lliure arbitre del autor. Lo guanya-

dor d' aquest premi deurá ferne present á la dama de sa elecció la qual, proclamada Reyna de la festa, que entregará desde son lloch d' honor los demés premis als autors llorjats.

II. Una ploma d' or y a gent oferta per l' Exm. Ajuntament d' aquesta Vila, al millor "Bosqueig històric de Sallent."

III. Un exemplar del llibre "La Tradició Catalana" que son autor l' Il·lustríssim senyor doctor don Joseph Torres y Bages, Bisbe de Vich, ofereix al poeta que en un sonet millor desenrotlli lo verdader concepte de "Tradició". (1)

(1) Per disposició del donant los treballs que obtin á n' aquest premi están subjectes á la censura eclesiástica; preguem als autors que los envihin ja censurats, á fi d' evitar demora en lo fallo dels mateixos.

IV. Un objecte d'art ofert per la "Unió Catalanista" al millor "Estudi bibliogràfic crítich dels follets publicats dins y fora de Catalunya ab motiu de las guerras dels segadors y de successió, indicant la importancia de cada un d'ells en lo moment nacionalista catalá que representavan aquelles guerras."

V. Un objecte d'art ofert per la "Lliga Regional" de Manresa, al treball que ab més claretat desenrotlli lo següent tema: "Aixís com la centralisació es la decadencia y aniquilament dels pobles, l'autonomia completa es son avens y prosperitat."

VI. 200 pessetas, ofrena per don Leonci Soler y March, ex-Diputat á Corts per aquest districte, al més complert "Estudi bibliogràfic de las obras del venerable Sallentí Pare Antón Maria Claret (Catálech de llibres y follets, poblacions ahont foren estampats, datas, editors é impressors, edicions de cada llibre ó follet, exemplars de quiscuna edició, traduccions etc. etc.)"

VII. Un objecte d'art que 'l Diputat provincial don Manel Farguella ofereix al autor del millor treball, describint un fet històrich d'aquesta molt heroica é industriosa vila de Sallent.

VIII. Una reproducció del busto "Catalunya", original de don Lambert Escaler, que ofereix lo "Fayans Catalá", y l'autor del busto, á la millor colecció d'epigramas quin número no den baixar de vuyt.

IX. 200 pessetas per don Llorens Mata y Pons ofereix al millor treball en prosa que desenrotlli lo següent tema: "Solucions del catalanisme pera la qüestió obrera"

X. Un objecte d'art, ofrena de don Antoni Serra y Feliu al millor quadret literari en prosa ó vers que retrati alguna festa típica d'aquesta Vila.

XI. Un grupo artístich alegòrich al tema, original y executat per l'escultor don Joseph Campeny, ofrena de don Francisco Riera y Rosés, á la millor poesia ó treball en prosa de sentit humorístich, sobre "Los enemichs de l'ànima que son tres; Mon, Dimoni y Carn"

XII. Un objecte d'art ofert per don Isidro Valls y Pallerola al millor treball en prosa que describa d'una manera clara, concisa y práctica lo següent tema: "Medis de que disposa la religió catòlica pera resoldrer la qüestió social"

XIII. Un objecte d'art que ofereix don Joan Millet y Pagés á la millor poesia que enalteixi las excelents qualitats del obrer catalá.

XIV. Un objecte d'art ofert per la Companyia del ferrocarril de Manresa á Berga á la poesia que millor canti el "ferrocarril"

XV. Un objecte d'art ofert pel Diputat provincial don Joseph Pons y Arola al millor cuadro de costúms de la comarca, escrit en prosa.

XVI. Un objecte d'art ofert pel Diputat provincial don Lluís Vila y Miralles á la millor cansó per poderse posar en música y servir de cant als nens de las escuelas.

XVII. Un objecte d'art ofrena del "Centro Catalanista Pracienc" al treball en prosa que ab més concisió y claretat exposi lo democrátich q' es lo programa Catalanista.

XVIII. Un relleu artístich que ofereix la Junta Directiva del "Ateneo Catalá", d'aquesta Vila á la millor poesia dedicada á la bona memoria del Doctor Robert.

Se concediran ademés los accessits y mencions honoríficas que 'l Jurat cregui ben merecents.

Tots los treballs, que deurán esser rigurosament inédits, escrits en catalá antich ó modern y sense firma, han d'enviarse á don Angel Serra y Riera, carrer Gran, núm. 32 y serán admesos fins lo dia 22 d'Agost, advertint que deurán anar acompanyats d'un plech clós que contingui lo nom del autor y porti estampat en lo sobrescrit lo títol y lema de la composició.

Lo dia de la repartició dels premis s'anunciará al publicarse lo veredict del Jurat.

Los plechs corresponents als autors no pre-

miats, se cremarán com es costúm, en lo mateix acte de la Festa.

Forman lo Jurat calificador don Joseph M. Vallés y Ribot, President.—D. Angel Guimerá, don Joseph Poal y Jofresa, don Joseph Surribas y Riera, Vocals.—D. Angel Serra, Secretari.

L' "Agrupació" se reserva per un any la propietat de las obras premiadas.

Sallent, 30 d'Abril de 1902.—Per la Comissió organitzadora, Francesch Torruell y Joseph Bonet.

LA SEGONA PROPOSICIÓ

Heus aquí 'l text de la proposició que presentaren en la darrera sessió los regidors federales:

"El art. 99 cap. 3.º de la Ley Municipal dice que todos los concejales tienen voz y voto en las sesiones y acuerdos del Ayuntamiento y el art. 12 cap. 2.º del Reglamento interior del mismo determina explícitamente los deberes del Presidente en lo que hace referencia al curso y orden de las discusiones, circunstancias sin las cuales no estaria garantido el derecho de todos los individuos.

"A su vez los arts. 41 y 42 del citado Reglamento autorizan á los concejales para que, una vez terminado el despacho ordinario, dirijan preguntas, formulen mociones y hagan proposiciones, verbales ó por escrito, sobre asuntos pendientes ú otros de interés comunal, en consonancia con las leyes que regulan las funciones de los Ayuntamientos.

"Ahora bien. Como quiera que en la sesión del dia 7 de los corrientes fueron hollados los derechos de los concejales que suscriben no permitiéndoseles que se acabara de dar lectura á una proposición más ó menos amoldada á ciertos convencionalismos, pero á la cual tenían los firmantes innegable derecho,

"Como quiera que al constituirse el Ayuntamiento en sesión secreta fueron los que firman objeto de un atropello moral por parte de algunos concejales sin que los que forman la mayoría volvieran por los fueros de su derecho,

"Como quiera que debido á la actitud indicada se vieron imposibilitados los firmantes de hacer libre uso del derecho de manifestación, lo cual les indujo á retirar la proposición aun á trueque de que se achacasé su acto á cobardía,

"Como quiera que un concejal, y sin que la mayoría protestase, profirió palabras tan inconvenientes como provocativas, llegando á amenazar que promoveria un espectáculo el dia en que fuese presentada una proposición semejante á la que dió motivo al incidente,

"Como quiera que la Presidencia no amparó tal como debía el derecho de los que suscriben, dejando pasar poco menos que desapercibidamente las palabras mal sonantes que en el curso de la sesión secreta se les dirigió; considerando, en una palabra, que el Presidente demostró su impotencia para garantizar el derecho de las minorias, la minoria federal entiende que se la pone en la disyuntiva de someterse á la voluntad de la mayoría, ó bien retirarse con el fin de evitar conflictos que podrian surgir si no cambiase el modo de razonar de algunos concejales.

"Pero teniendo los firmantes no solo el derecho, sino también la obligación de permanecer en su puesto de honor, dispuestos, como hasta aquí y sin miras personales, á trabajar por el bien común, á regenerar, en lo posible, la marcha de la administración municipal, declaran, que su actitud dependerá única y exclusivamente de la que adopten los demás, pero que no cesarán en su labor independiente de combatir lo que no estimen de razón y de justicia; seguirán ajenos á los arreglos de personal y contrarios al favoritismo, y protestarán de todo aquello que su imparcialidad les aconseje poniendo de manifesto los vicios y defectos de que la administración de esta casa adolezca, inspirándose, como siempre lo

hicieron, en sus ideales de toda la vida que son la única norma que les guía.

"Ha llegado el caso de que se sepa si á las minorias puede conculcarse sus derechos impunemente, pues si así fuera, obrarian los infrascriptos segun las circunstancias les aconsejarian, no estando dispuestos, sépalo la Corporación Municipal, sépalo el pueblo, á sufrir nuevas imposiciones ni amenazas de ningún género.

"La dignidad de los que suscriben exige que el Ayuntamiento acuerde si se hace ó no solitario de las palabras que algunos concejales vertieron en la sesión de referencia, pues en caso afirmativo no se considerarían amparados en sus derechos y se reservarían el de explicar á sus comitentes y á la superioridad el atropello de que fueron objeto.

"Casas Consistoriales 14 de Mayo de 1902".
Arturo Rovira.—Buenaventura Roca.—Antonio Borrell.

La denuncia de "La Nació Catalana"

Avans d'ahir mati, á las nou, en lo quarto de banderas del regiment infantería de Navarra (Quartels Nous), Barcelona, se va celebrar lo Consell de guerra ordinari pera veure y fallar la causa instruida pel tinent coronel don Adriá Albadalejo, contra don Buenaventura Riera, director del periódich quinzenal "La Nació Catalana", per un article que va apareixe en lo mateix, ab lo títol de "Pervindre de Catalunya."

Va presidir lo Consell, lo tinent coronel del cos esmentat don Jaume Bosch Fernández, essent vocals los capitans don Joan Robles, don Toribi Lafara, don Joan Rugilanchas, don Joaquim Bassois, don Gonzalo Martí y don Joaquim Crama.

Va actuar de fiscal lo tinent auditor del cos juridich militar don Ernest Miró Esplugas, havent estat la defensa del processat á càrrech del advocat don Joan J. Permanyer y Ayats.

Lo públich estava compost essencialment de militars. Com l' índole del delict; no admestia prova, no hi hagué declaració de testimonis, passantse tot seguit al informe del fiscal.

L' acusador va calificar lo delict de rebelió y d' atentat á la unitat de la patria, desvirtuant los principals conceptes del article denunciat pera fonamentar las sevas conclusions en aquell sentit.

En conseqüencia, lo fiscal va demanar al Consell que condemnés al processat á la pena de deu anys vuit mesos y un dia de presó ab las corresponents accessorias.

La defensa en lo seu brillant informe va negar la existencia del delict. "En primer lloch—va dir—mal se pot fer una rebelió per medi d' un escrit, com pel mateix sistema no's pot consumir ni un homicidi ni un parricidi. En tot cas, lo que podria constituir un article, fora lo delict d' excitació á la rebelió, que no es lo mateix."

Al efecte va esmentar lo cas que durant la insurrecció cubana un periódich d'aquella isla va publicar la "Doctrina separatista" en lo que s' atentava obertament á la unitat de la patria; lo tribunal ordinari va calificar també 'l delict de rebelió però lo Tribunal Snprém va revocar la sentència estimantlo no més com á constitutin d' excitació á la rebelió.

Aclarit aquet punt, lo defensor va deixar després plenament demostrat com ni en aquet concepte es penable l' article de referencia per quant si alguna excitació hi há en lo mateix, no es á la rebelió, sino al millorament del poble.

En quant á lo d' atentatori á la unitat de la patria, la defensa, analisant los conceptes del article den Riera va fer veure com en todas las apreciacions del mateix, se parteix de la base de l'autonomia dintre del Estat espanyol.

En conseqüencia, lo defensor, va demanar l' absolució del processat y en lo cas de que 'l Consell estimi que l' article denunciat cons-

titueix delict d' excitació á la rebelió, que s' imposi á n' en Riera la pena de dos mesos d' arrest major.

Lo Consell se va retirar després á deliberar.

La sentència no s' farà pública fins que 'l hagi aprovada lo Capít general.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 15 de Maig de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Barómetro aneroide	Grav. d' humitat.	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Cel
9	754	61			Ras
15	754	68			Ras

Horas d' observació	TEMPERATURAS			YEN.	NUVOLS	
	Máxim	Mínim	Ter. tip.		Clase	Canit.
9	Sol 26	6	11	O.	Cum	0'2
15	Sol 20		19		Cum	0'2

Calendari catalá

Sant d' avuy.—S. Joan Nepomuceno
Sant de demá.—S. Pascual Baylón
Sort lo SOL á las 4 h. y m. 40 y s pon á las 7 h. 13 m.; sort la LLUNA á las 1 h. 39 m. y s pon á las 1 h. y 26 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espluga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espluga de Francolí.

CRONICA

En altre lloch del present número publicuem avuy, com prometiam en l' anterior á nostres llegidors, la importantissima proposició que presentaren los regidors federales en la sessió del Ajuntament d' avans d' ahir, quina no fou acabada de llegir en públich per motius que ningú ha sapigut veurehi.

Tractantse, donchs, d' un document, presentat en públich y d' interés pera nostres conciutadans, hem fet de manera perque pugá ser conegut de tothom.

Lo cop de gracia més important de la darrera sessió del Ajuntament fou sens dupte lo dels regidors federal al demanar que constés en acta son agrahiment envers los regidors possibilistas y autonomistas firmants del vot de censura pera 's que 'ns varen proporcionar la proposició que publicavam avans d' ahir.

L' agrahiment dels federales per haverlos hi donat un vot de censura una majoria republicana que ha perdut lo prestigi en nostra ciutat, diu molt en favor de la minoria federal.

La impopularitat d' aquells regidors que demanan un vot de censura pera 's que obraren en lo seu indiscutible dret y compleixen aixís la llei de la democracia donant satisfaccions al poble que 's ha elegit pera administrar com cal sos interessos, la perdre 'l verdader valor á la proposició dels dotze y s' converteix en elogi pera la minoria federal.

Lo poble no 'n vol de sessions secretas. Lo poble vol honradesa y quan aquesta hi es en tots los seus administradors no 'n calen de secrets, tot' ho pot saber, perque no s' ha d' amagar cap acte vergonyós. Mes, de tots modos, quan aquestos existeixen es cuan més públicas deuen ferse pera que 'l administrat conegui á qui ha de negar y á qui no lo seu sufragi en lo successiu.

Aixís ho entenem nosaltres y aixís creyam que ho entenen també los falsos democratas de nostre Municipi.

No critiquem nosaltres que s' legis en públich la proposició dels dotze y no ho critiquem

perquè, en primer lloch, era una acusació contra 'ls mateixos que la firmaven que 's posaven de manifest una vegada més davant del poble, y, en segon, perquè som enemics dels secrets de la representació popular; però no podem passar sense protesta que no 's permetés la lectura pública de la **Proposició** que avuy donem a coneixre nosaltres pera satisfacció del públich.

Ab tot y 'ls regidors autonomistas fer lo joch als desprestigiats possibilistas, no 'l fan com vulgarment se diu a la descarada. Comprenen la seva falta y en los actes populars no goson a mostrarse decidits partidaris dels falsejadors del sufragi y 's mostran tots vergonyosos quan col·laboren en los desgraciats plans dels possibilistas.

Los comentaris que 's feren de la seva actitud en la passada sessió cap favor los hi fan als autonomistas que 's consideraven ab algun prestigi. Y aquest 'l acabarán de perdre si següeixen ab malas companyias y anantse girant de poch en poch d'espallats al element democrata que representan.

En prova de mostrars manifestacions, deya un decidit partidari dels regidors autonomistas veient l'actitut d'aquets en la darrera sessió:

— Aixís no anirem en lloch; ò de cara al poble ó pleguem lo ram.

Y tenia rahó; a no ser que seguint als possibilistas los autonomistas se vullgan fer impopulars.

Agafin una cadira y segu'n, estimats llegidors de LO SOMATENT. Un cop asseguts, prenguin una tassa de caldo, posisense las ulleras, si es que 'n gasten, y llegeixin lo que diu lo porta veu de la **Societat de socorros mutuos** del carrer de San Salvador ab sucursal a Casa de la Ciutat:

"Nuestros lectores recordarán la concisa manifestación que hicimos en nuestra edición del domingo refrendando a los inspiradores de LO SOMATENT a que si alguna persona de caracter habia entre ellos, autorizara con su nombre, la campaña que dicho periódico viene sosteniendo."

Como nuestro reto lejos de surtir el efecto que debiera, si esa persona de caracter hubiese existido entre los aludidos inspiradores, ha sido tomado a chirigota, nos consideramos hoy ya con derecho de medirles a todos por el mismo rasero y a calificarlos de impudicas mujerzuelas sin pizca de decoro."

¿Eh, que 'ls sembla? ¿Que me 'n diuen de lo entenimentats que son los muts de conveniencia de **Las Circunstancias**? Fan lo mateix, exactament lo mateix que 'ls noys de vuyt anys. **Papitu**, no 'm vols dir qui t'ha donat aqueix sant? doncs ets un ruc. ¿No hi ha cap de vosaltres, inspiradors de LO SOMATENT que vulgui sortir pels carrers cridant: jo soch persona de caracter? donchs con tan plausible motivo **Las Circunstancias** vos diu que son unas impudicas mujerzuelas.

Y com d'inspiradors de LO SOMATENT no hi ha mes que nosaltres mateixos qu'escrivim en aqueixas planas, nosaltres som los que contestém al periodich dels possibilistas malos, perquè si no ho sabian, de possibilistas n'hi ha de bons y de bons pera lleansar.

Y contestém fentnos petar una sorollosa rialla. Perque, vaja, cada vegada que 'n las columnas de la **Gaceta oficial** dels amos de Reus, hi lleigim finesas com aixó de las impudicas mujerzuelas, ens ve la rialla als llavis. ¿Per quina rahó? Molt senzill: porque quant aqueixas paranlas grosseras que tacan los llavis del qui las diu, surten de boca d'un pobre que no hi tingut medis pera instruhirse, ens inspira llástima, pero quan los que las diuen son d'aquells que per la manera com van vestits sembla que han tingut ocasió d'instruhirse, y especialment, quan son d'aquells que van al **campo del honor** a ventilar las rahons, ens fau riure, puig ens convensem una vegada mes de qu' es veritat alló de que no es or tot lo que llú.

Avans d'ahir, durant tot lo dia, se van estretrener materias fecals dels diposits del Cuartel. Ab tal motiu se feya impossible lo tranzitar pels llochs propers en aquell punt, donchs l'operació despedia un olor insoportable.

Lo dillums prop passat també van sobreixirse los diposits, per quin objecte segurament s'hi va aviar aigua pera curar lo mal, però ab tanta cantitat que la plassa del Cuartel, lo carrer d'Alegre y 'l d'Amargura van quedar convertits en un fangar.

Hora es ja de que en aquet abús s'hi posi un correctiu, donchs no sembla sinó que a Reus no tinguem autoritats que 'ns defensin ó al menos si es que 'n tenim no més serveixen per lo que volen.

Tenim entès que 'ls habitants dels pabellons per ahont acostuman a passar las sobriduras s'han dirigit oficialment a la secció de Sanitat d'aquesta guarnició demanant un correctiu en aquet abús intolerable y fa vergonya en una ciutat ahont l'Ajuntament acorda posar lo nom del sigle XX a un carrer com a prova de modernisme, no acordi tenir la sanitat com la tenen los pobles mitjanament cuidats.

Signent necessari coneixer l'actual situació y padrer del que fou Capità de Movilissats a Cuba, don Ramón Barbat y Vernet, natural d'aquesta ciutat, se servirà aquest ó algun interessat presentarse a la Secretaria Municipalpa enterarlo d'asuntos que l'interessan.

Ab asistencia de nombros y distingit auditori, don Lluís Oller donà ahir vespre la sexta de las importants conferencias que's venen celebrant en la "Lliga Catalaunista", desenrotllant lo tema "Las Cuestiones económicas y 'l Catalanismé", quina va valdreli al senyor Oller repetits picaments de mans.

Se servirán presentás a la Secretaria Municipal a recullir documents que 'ls interessa los individuos següents:

Ramón Durán Balart, soldat del Regiment de Leon.—Joan Virgili Ferrán, del de Lealtad.—Anton Torres Mestres, del de Sevilla.—Joan Vilanova Güell, del mateix.—Eusebi Tarrech Porta, del mateix.—Joseph Estruga Ibars, del mateix.—Modest Franquet Domenech, del mateix.

Hem sigut atenentment invitats per don Matías Esteve a la inauguració del Kiosko de sa propietat, situat al Passeig de Mata, en quin se hi han fet importantissimas reformas, de quinas ne donarem compte a nostres llegidors en lo número vinent.

Avans d'ahir mitg dia va ser notificada als processats Enrich Mariné y Ramón Sal, la sentència dictada contra ells per Consell de guerra, que ha sigut ja aprobada pel Capità general. Per aquesta sentència sels condemna a vuit anys de presó major a cada un de ells.

Com recordarán nostres lectors, lo Fiscal sols demanava pera cada un dels processats, sis mesos d'arrest major y 400 pessatas de multa, y lo defensor demanava l'absolució.

Lo Foment del Treball Nacional, ha nomenat una comissió pera que estudií los projectes que 's presentan a concurs pera enllasar lo terme antich de Barcelona ab los pobles agregats.

A Barcelona mentres a una de las salas de l'Audiencia s'hi celebrava la vista d'una causa contra un lladre, a un dels espectadors li han pres lo rellojje de la butxaca. Aixís es com alguns prenen exemple.

Devant mateix del Palau de Justicia, una colla de trinxeraires se dedicavan a robar cotó finix dels carros que per allí passavan, fins que hi ha anat un municipal y ha agafat a dos d'aquells bordegassos.

Comunican d'Espluga de Francolí que fa pochos dias que un vehí del mateix, rebé un anónim amenassantlo ab matarlo si no depo-

sitava 250 pessetas en una cova que está a unsdos kilòmetres de la població.

L'amenassat posá lo fet en coneixement de las autoritats quins resolgueren deixar en lo lloch indicat una cantitat en calderilla, quedant a la vigilancia una parella de la guardia civil durant tres dias, sense que se hi presen-tés ningú a recullir la citada suma.

Lo Governador civil de Barcelona ha disposat lo tancament d'una societat recreativa de Sans per no estar redactats en castellá los seus estatuts. ¡Ho la forsal...

Celebrant la jura de don Alfons XIII y per ordre de la superioritat, no hi haurá despatx en las oficinas de la Delegació d'Hisenda d'aquesta provincia los dias 15, 16, 17 y 18 del corrent.

Ha pres possessió del càrrech de mestra interina d'una de las escolas de nenas de Vendrell donya Lluisa Bagües Machín, acabant en lo mateix la mestra provisional donya Carme Ferrer Miret.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir 1039'22 pessetas.

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tant desitjada salud. Pera més detalls lleigeixis a la 4.ª pl. na "Milagrosos confits ó Inyecciones anti-venéreo y Roob antisifilitico COSTANZI."

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dij.	—	34'25	—
" 60 "	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	34'70
Paris 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	37'85	37'50
Marsella 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 dij.	—	—	—
" 8 dij.	—	—	—
Valors locals.		Diner.	Paper.

Gas Reusense.	600
Industrial Farinera.	700
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700
Manufacturera de Coton.	130
C. Reusense de Transias.	30
C. ^a Reusense de Transias privilegiadas 5 per 100.	300
Electra Reusense.	470
Manicomí de Reus.	—

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir.

Interior	72'23	Cubas del 68	—
Colonial	—	Cubas del 90	—

Orenses	25'85	Amortisable	—
Norts	53'30	Ob. 5 p.º	Almansa 102'75
Alicants	78'45	Id. 3 p.º	Fransas 57'75
Vitalici V.	—	Id. 3 p.º	Orense 46'62
PARIS		MADRID	
Exterior	79'10	Interior	—
— GIROS —			
Paris	37'60	Londres	34'57

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	79'10
Rio Tinto.	1134'—
Nortes.	184'—
Alicants.	270'—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa, Compra y venta al contat de tota clase de valores cotisables de Bolsa. Descómpte de cupons y compra de moneda de tots los paisos.

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, JOAQUIM SOCIATS

Carrer Santa Agna, 26.

Cotisació a Barcelona a las 16 d'ahir

Interior	72'22	BARCELONA
Amortisable 5 p.º	—	Francs 37'60
Colonial	—	Lliuras 34'97
MERCANTIL MADRID		
Norts	53'30	Interior —
Alicants	78'50	Francos —
Orenses	25'85	PARIS
Obs. Francia 2 1/4	57'75	Exterior 79'25
Id. Almansa 5 0/0	102'62	Norts 184'—
Id. Id. ayg.	—	Alicants 272'—

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.—Compra y venta al contat de tota clase de valores.—Descómpte de cupons.—Compra de monedas d'or y bitllets de tots los paisos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

ANUNCIS PARTICULARS

MÁQUINAS PERA SULFATAR

L'acreditat lampista d'aquesta ciutat don Francisco Mata 'ns suplica fem constar que las renombradas máquinas de sulfatar sistema **Pamies**, que ab tan d'exit emplean los pajesos pera sulfatar las vinyas, foren inventadas en son taller, en quin treballava son autor y que desde la mort d'aquest las ha seguit construint lo senyor Mata en sa casa **Arrabal de Santa Agna, número 47, lampisteria**; resultant ser lo verdader antich constructor de las acreditadas **máquinas pera sulfatar sistema Pamies**.

Se componen tota classe de máquinas pera sulfatar y 's cambian per las de sistema **Pamies**.

Arrabal de Santa Agna, 47, Lampisteria.

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

DE **D. ANTON BARDOY**

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

PERA LLOGAR

Ho está la casa del Arrabal baixa de Sant Pere, antiga tintoreria dels francesos.

Donarán rahó carrer de la Concepció número 1, primer.

IMP. CARRERAS Y VILA.

BOTELLERIA MODELO

"EL PANADÉS"

LLOVERA 37.

Se expenen vins y licors de totas classes y a domicili. Preus sens competencia y classes inmillorables. Autenticitat de marcas.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats métricas, després d'una llarga experiència, s'hau convenyat y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extreymiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Inyecciones Costanzi.

També certifiqan que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodó y Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectos que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fáciles de curar. A. Salvati Costanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos pera'ls qui no vulgan usar inyecciones, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna; 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 4.

Consultas métricas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY,"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-II, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisem al comprador un consúm de

700 litros gas per caball hora

600 litros gas per caball hora

pera motors inferiors á 5 caballs, y

pera motors superiors á 5 caballs.

Per a motors electrichs lo consúm es de

850 á 900 watts per caball hora

Abans que comprén motors pera vostras industrias, examinen be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que s gasta empleant

motors eléctrichs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de

quina part están las ventajass.

VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJIUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.-Plassa de la Llibertat

los quals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LAGRESHAM

COMPANIA INGLESA de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables.—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituït lo dipòsit exigit per las Lleys fiscals vigents com

garantia per los seus assegurats á Espanya:

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim

LA PALIATNE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEY DEL MES DE MAIG DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Maig directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y ràpit vapor francés

FRANCE

LÍNEA PERA L BRASIL

Sortirà de Barcelona lo dia 5 de Maig pera Rio Janeiro y Santos, lo grandióss y acreditat vapor francés

NIVERNAIS

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONS Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota segurnitat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilizació d' energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catálachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.